

Тетяна Киценко

ІВАН ФЕДОРОВИЧ ШПОНЬКА ТА ЧЕРВОНА СВИТКА

ДІЙОВІ ОСОБИ:

ІВАН ФЕДОРОВИЧ ШПОНЬКА (38 років) – відставний військовий,
щойно контужений

ВАСИЛИНА КАШПОРІВНА (60 років) – тітонька Шпоньки

ГРИГОРІЙ ГРИГОРОВИЧ СТОРЧЕНКО (55 років) – сусід Шпоньки

МАРІЯ – донька Сторченка

ДЕТЕКТИВ

РОБІТНИК

ЗЕЛЕНІ ЧОЛОВІЧКИ

Витребеньки – тут: село під Уралом

Червона свитка – тут: верхній одяг з довгими рукавами і металевими
шипками на рукавах та комірі

Бричка – тут: транспортний засіб – авто, квадроцикл або що

М – 4

Ж – 2

+МАСОВКА

АКТ 1

ІНТРО

Витребеньки, Будинок Шпоньки. Шпонька у військовій формі без погон, з тривожною валізкою заходить до своєї кімнати, обстановка – аскетична. Стомлений, знесилений, на його обличчі, руках та одязі – сліди від пороху.

ШПОНЬКА

(стиха)

Я устал от жизни,
устал от смерти.
Устал прогибаться,
устал требовать.
Что-то давит на грудь,
превращает в колоду.
Хочу снова вдохнуть:
я кто-то, я кто-то.

*Знімає з себе червону свитку, рве її на шматки, кидає у сміття. Вдихає.
Підходить до ліжка, лягає, поклавши під голову валізку. Засинає.*

Із сусіднього приміщення – спальні Васи́лини – чути, як у нічній тиші працює телевізор.

КИСЕЛЬОВ З ТЕЛЕВІЗОРА

Это «Вести недели» и я, Дмитрий Киселев,
добрый вечер, смотрите сейчас...

До кімнати тихо заходить Васи́лина, дивиться на Шпоньку. Зазирає у смітник, дістає звідти абсолютно цілу червону свитку, роздивляється.

ВАСИЛИНА

(бурмоче)

Какая вещь! Такую вещь
разумней будет приберечь.

Збиває зі свитки пил – та злегка світиться в темряві. Васи́лина, зачарована інфернальною красою свитки, одягає її: свитка якраз на Васи́лину. Дивиться на себе у дзеркало, повертається до глядачів.

ВАСИЛИНА

(неголосно, впевнено)

Р-равнение на знамя!

Виходить. Шпонька спить.

У вікні видно, як удалині, над лугом, світиться небо.

СЦЕНА 1

Витребеньки, будинок Шпоньки. Чути, як співають перші ранкові птахи. Шпонька спить у своїй кімнаті.

До приміщення вривається Васи́лина у свитці, відсмикує фіранки. Кімнату освітлює сонце. Васи́лина визирає у вікно. Там у садку – Робітник секатором обрізає кущі.

ВАСИЛИНА

(у вікно)

Эй, Николай, как можно, твою мать,
чубушник в эту пору обрезать?!

И как же ты цветы сажаешь, ну не
стыдно?!

Армерий из-за ирисов не видно!

Ну разве можно, мать его итить,
все время безнадежно так тупить?!

Повертається до Шпоньки, що спить на ліжку, зриває з нього простирadlo.

ВАСИЛИНА

Иван, давай-ка быстро поднимайся!
Ты здесь не для того, чтобы валяться!

Витягає Шпоньку з ліжка. Той хапається за голову від різкого болю.

ВАСИЛИНА

Оденься поприличнее! Мы едем
по делу очень важному, к соседям!

Василина тягне Шпоньку геть.

СЦЕНА 2

Українське село, маєток Сторченка. Біля будинку в шезлонзі сидить Марія та слухає музику на магнітофоні – мантру в максимально попсовому виконанні. Підспівує, відмахується від мух мухобійкою.

Неподалік – басейн, до якого Сторченко запускає воду. Поруч стоять Василина та Шпонька.

СТОРЧЕНКО

От, як на мене, все це гробані гламури.
Але донька казала, плавати корисно для фігури.

ВАСИЛИНА

Там возле леса луг.

СТОРЧЕНКО

Ага.

ВАСИЛИНА

Хороший луг.

СТОРЧЕНКО

Та непоганий.

ВАСИЛИНА

Для гольфа поле можно было бы устроить,
или коров пасти, ну, или улья там пристроить.
В конце концов в аренду автотрассам сдавать –
и неплохую прибыль получать.

СТОРЧЕНКО

Допоки якась сволоч не взялась траву псувати,
то я робив сінаж.

ВАСИЛИНА

А ведь вы знаете, Григорьгригорьич:
луг-то этот – наш!

СТОРЧЕНКО

Шо-шо? Їй-бо, нічо не чую!

ВАСИЛИНА

Луг – наш (я, если надо, обосную).
Отец покойный ваш об этом знал
и дарственную на Ванюшу перед смертью написал.
Вот вам и проверочка на вшивость:
восстановить бы надо справедливость.

СТОРЧЕНКО

Ви знаете, а я оце в басейн,
напевно, запущу гусей...

ВАСИЛИНА

И как вам только совесть позволяет
обкрадывать соседей?! Меня просто поражает!

СТОРЧЕНКО

Якщо вже, пані Василю, така справа,
то покажіть ту дарчу, мені теж цікаво.

ВАСИЛИНА

Отец ваш дарственную передать нам не успел,
поэтому мы и остались не у дел!

СТОРЧЕНКО

По-перше, то які питання,
якщо немає документа дарування?
І потім, нащо вам той луг, боронь вас боже?
Він... зачаклований!

ВАСИЛИНА

(сміється, глузливо)

Ага! И свитка моя – тоже!
Где мы могли бы все подробно обсудить?

СТОРЧЕНКО

Та хоч в саду, сюди ідіть.

(до Марії)

Доцюро, поспілкуйся з гостем, щось тойво,
аби йому самому нудно не було.

Сторченко та Васирина ідуть геть, лишаючи Шпоньку та Марію самих.

СЦЕНА 3

Біля будинку Сторченка. Дзижчать мухи та інші комахи.

*Марія напівлежить у шезлонгу біля будинку і відганяє мух мухобійкою.
Шпонька сидить на сусідньому шезлонзі.*

Триває дуже довга ніякова мовчанка.

МАРІЯ

Влітку дуже багато мух!

(б'є комах)

У-у-ух! Вщух, вжух, в'юх!

Тато зробив хлопавку

зі старої покришки,

киш отсюда, киш-киш!

але все одно – ж-ж-жух!!

Шпонька мружиться від різкого звуку.

Повертаються Сторченко та Васирина.

ВАСИЛИНА

Я рада, что мы наконец все обсудили.

СТОРЧЕНКО

Лишайтесь на вечерю,
будуть карасі в сметані – тільки-но зловили.

ВАСИЛИНА

Да как-то неудобно.

Может, все-таки мы дома?

СТОРЧЕНКО

Та не, нічо, у нас тут по-простому.

Ідуть до столу.

СЦЕНА 4

Трапезна або стіл під навісом. Сторченко, Василина, Марія та Шпонька обідають.

Марія їсть салат, стежить за Сторченком.

МАРІЯ

(до Сторченка)

Тобі багато жирного не можна!

СТОРЧЕНКО

(до Василини, жартівливо)

Оце контроль за кроком кожним.

ВАСИЛИНА

Какое вкусное у вас, Григорьгригорьич, сало.

(дивиться на Марію, до Сторченка)

...А Ваня наш застенчивый был – смалу.

СТОРЧЕНКО

Ще, може, ковбаси?

ВАСИЛИНА

А все чего, скажи на милость?

Когда Ванюше было шесть, история с ним приключилась.

Шпонька коситься на Василину, але та продовжує.

РЕП ТІТОНЬКИ

Мать Ване в детстве сладкого не разрешала:

Чуть что – малого сразу высыпало.

Приехала с ним Оля в гости – Масленица, блинов напекла.

Сестра на Ваню кричит: а ну кыш из-за стола!

Обиделся, ушел и, вроде, в комнате смотрел кино...

Пришло им время уходить – глядь –

у мальчика во весь живот пятно!

Оля такая в шоке: откуда это, сын?!

Смотрим ему под майку – а там, представьте, блин! блин! блин!

Представьте, блин украл, маленький воришка, воришка маленький!

...Так Оля ему такой устроила капут!..

У нас кто по мелочам ворует – того по рукам бьют!

Василина сміється.

Шпонька підводиться зі столу, швидко виходить, Василина – за ним.

ВАСИЛИНА

Ваня, ты куда?! Смотри, какой!
Ты слышишь? стой, тебе говорю, стой!

Василина біжить за Шпонькою.

СЦЕНА 5

Витребеньки, будинок Шпоньки. Шпонька лежить на ліжку у своїй кімнаті, на обличчі – відкрита чорна книга.

Василина зриває її з обличчя Шпоньки.

ВАСИЛИНА

(читає назву)

«Сонник».

Да ты у нас прям сонникопоклонник!
Одну и ту же книгу тридцать лет читать – сдуреть!
Ну это надо, знаете, уметь!

(відкидає Сонник)

Так, ладно. Что, ты с барышней соседской там, пофлиртовал?
О чем вы говорили?

Шпонька мовчить, відводить погляд.

ВАСИЛИНА

Ты меня сражаешь наповал!
Чем всякой ерундою заниматься,
пора за голову, голубчик, браться!!

Шпонька компульсивно складає тривожну валізку – ліхтарик, паспорт, мапа, компас, фляга, радіоприймач, моток мотузки, ніж, годинник, труси, носки, сонник.

ШПОНЬКА

(шепоче)

Фонарик, паспорт, карта, компас, фляга, радиоприёмник,
моток веревки, нож, часы, трусы, носки. И «Сонник».

Василина співає.

ПЕСНЯ О СЕМЬЕ И БРАКЕ

Человек без семьи – что груша без плодов,

Никогда не сможет быть полноценным.
Ветви на дереве сплетены в одно,
И эти узы священны.

ПРИПЕВ

Тридцать восемь лет –
и до сих пор не женат!
Люди подумают:
ты псих или социопат!
Пора остепениться, жениться,
детей завести!
Надо себя блюсти!

Если мужики жениться совсем перестанут,
Расплодятся цыгане и прочая нечисть.
Выполняй свой долг – и тебя вспомнят,
Иначе – твой род приречен.

ПРИПЕВ

Тридцать восемь лет -
и до сих пор не женат!
Люди подумают:
ты псих или социопат!
Ослушаться недопустимо!
У нас миссия, и она выполняема!

*Після переконливого фінального акорду Васирина йде.
Шпонька закриває тривожну валізку, заплющує очі.*

СЦЕНА 6: СОН ШПОНЬКИ №1

Шпонька з валізкою в руці вибігає з будинку. Біжить, озираючись, чи не женеться хто за ним. Навколо все шумить та крутиться, заважає Шпоньці бігти. Шпонька вибігає на луг. Раптом перед ним з'являється Василина та хапає племінника за вухо, той поступово зменшується в розмірі.

ВАСИЛИНА

Ваня-Ваня, Ванюша,
Мал еще! Слушайся!
Не хочешь – захочешь,
хочешь – перехочешь!
Делай, что должен, –
и будешь всем нужен!

Шпонька пручається, виривається, біжить геть та з кожним кроком збільшується.

З Василюни злітає червона свитка, падає на землю та стає на два рукави та передні частини подолу, як собака на ноги.

Свитка біжить за Шпонькою, клацаючи шипами на комірі.

ШПОНЬКА

(дражнить свитку валізкою)

На-на-на-на-на!

Роблячи обманний жест, кидає валізку: та влучає у Василюну. Свитка-собака, кинувшись за валізкою, накриває голову Василюни та душить її, впинаючись у горло шипами. Шпонька гарячково намагається віддерти свитку від горла Василюни. Василюна хрипить.

ШПОНЬКА

(трясе Василюну)

Тетушка, тетья!

Не умирайте, постоите!

Василюна не рухається. На її обличчя падає зелене проміння.

Затемнення

СЦЕНА 7

Витребеньки, будинок Шпоньки. Ранок. Шпонька прокидається на тривожній валізці в холодному поту. Кидається до Сонника, гортає.

ШПОНЬКА

Что значит сон, что значит этот сон?

В нем есть какой-то смысл или бессмыслен он?!

Авария, Ад, Азбука, Алмаз, Амбар

Арест, Афиша, Бабочка, Базар.

Бандит, Банк, Баня, Бег, Беседа.

Блины, Болото, Борода, Букет!

Тут ничего такого нет!!

Шпонька відкидає сонник, вибігає з приміщення.

СЦЕНА 8

Шпонька, шукаючи Василюну, прибігає на луг.

ШПОНЬКА

Тетя, тетушка!

*Бачить у траві мертву Василю, навколо її шиї – червона свитка.
Шпонька трусить Василю.*

ШПОНЬКА

Что с вами?!

*Зрозумівши, що та мертва, сахається від тіла, зіштовхується з
Детективом.*

ШПОНЬКА

Ее свитка! задушила рукавами!
Ведь я ее порвал – она сползлась обратно!..
Что происходит?! Непонятно, непонятно!

ДЕТЕКТИВ

(дивиться на Василю, замислено)
червона свитка _
до біди хвіртка

у вогні не горить, а як порубали –
шматки сповзлися та знов свиткою стали

ШПОНЬКА

(із трепетом)
Что-что?

ДЕТЕКТИВ

Та ні, я детектив і в містику не вірю, я ж не "чайник".

*Перевіряє у Василю пульс, дивиться на зіниці, повертається до
Шпоньки.*

ДЕТЕКТИВ

А ви, до речі, хто?

ШПОНЬКА

Ее племянник.

ДЕТЕКТИВ

Ідіть сюди, дивіться мені в очі.
А ну кажіть, що ви робили о третій ночі?

ШПОНЬКА

(губиться)

Я спал. И видел сон, почти что вещий!..
Вы верите в такие вещи?!

ДЕТЕКТИВ

Зізнатись, сні якраз мене цікавлять мало.
Я Васи́лини давній друг. І вона вчора написала,
аби приїхав я у Витребеньки: наче хочуть її вбити.

ШПОНЬКА

Я ничего не знал! Какие-то бандиты?

ДЕТЕКТИВ

Сказала, що "зелені чоловічки".

ШПОНЬКА

Не думайте, она не истеричка!

ДЕТЕКТИВ

Куди там: ось її убили, на її ж землі...
Я маю з'ясувати хто.

(до Шпоньки)

Кому вона могла так насолить?
Якийсь відтінок шкіри нездоровий...
Що вона їла?

ШПОНЬКА

Ужинали у суседа – Сторченко Григорий.

ДЕТЕКТИВ

Можливо, був в них з Васи́линою конфлікт?

ШПОНЬКА

Вот этот луг – его.
А тетушка считала, что он нам принадлежит...

ДЕТЕКТИВ

То, схоже, що мотив – земельні чвари.
Де ваш сусід? Я посаджу його на нари!

Шпонька та Детектив ідуть геть.

Біля свого будинку Сторченко сидить за столом, їсть сало та яйця, запиває алкоголем із фляги. Поруч – Марія з мантрою на магнітофоні та мухобійкою.

МАРІЯ

Ми те, що ми їмо, а це – шмат порося!

СТОРЧЕНКО

Знов почалася філософія ця вся...

МАРІЯ

А яйця третє око закривають!

А алкоголь клітини мозкові вбиває!

Сторченко смачно облизує пальці.

СТОРЧЕНКО

Марійко, де це вам так мізки промивають?

(n'є)

МАРІЯ

Якщо б ви енергетику почистити схотіли,

мене б давно ви, тату, зрозуміли!

СТОРЧЕНКО

От дідько! Знов те саме день-у-день!

Підводиться, йде годувати гусей, що плавають у басейні. З'являються Шпонька та Детектив.

ДЕТЕКТИВ

Ви – хазяї? Вітання вашій хаті!

СТОРЧЕНКО

Добрий день.

Що, знов про луг?

ШПОНЬКА

Григорьгригорьич, это детектив. Убили тётю!

СТОРЧЕНКО

Ну ось тобі і маєш – ложка дьогтю...

ДЕТЕКТИВ

До вас у мене виникли питання.

СТОРЧЕНКО

Нічо собі новини зрання.

СЦЕНА 10: ДОПИТ СТОРЧЕНКА

Біля будинку Сторченка. Детектив сидить навпроти Сторченка, поруч стоїть Марія, Шпонька – осторонь.

ДЕТЕКТИВ

Чим вчора Василю пригощали?

СТОРЧЕНКО

Сир, сало, ковбаса –
ми і самі вживали.
Якщо б воно було щось не того,
то всі б давно були того.
(підводить очі)

ДЕТЕКТИВ

А що вночі робили ви між першою й та трьома?

Сторченко мнеться.

МАРІЯ

Він холодець на кухні їв!
Від мене крадькома.

СТОРЧЕНКО

За мною стежити весь час – негоже.

ДЕТЕКТИВ

(до Сторченка)

Чи це підтвердити хтось може?

МАРІЯ

Є записи з камери спостереження.
На кухні повісила, аби хоч трохи обмежувати.
(киває на Сторченка)

ДЕТЕКТИВ

(до Сторченка)

На луг виходили?

СТОРЧЕНКО

Та боже збав.

Я вже давно вночі там не бував.

(із жахом в очах)

У небі світиться,

а зранку на траві такі півкола...

МАРІЯ

На мене не дивіться,

я того не бачила ніколи.

ДЕТЕКТИВ

(незадоволений, підводиться)

Так, ясно. Записи з відеокамер надішліть мені сюди.

(дає Марії візитівку)

Та поки слідство йде, не виїжджайте нікуди.

Детектив разом зі Шпонькою ідуть геть.

СТОРЧЕНКО

Е! Іванфедорович, так а ви куди?

Ми домовлялись з Василюй,ою,

якщо гарная погода,

ви женитесь на Марічці,

у придАне луг – така була угода!

ШПОНЬКА

Нет! Нет!

Клянусь, я ничего не знал!

Я в трауре!!!

ДЕТЕКТИВ

То, вибачте, якась деза!

СТОРЧЕНКО

(до Шпоньки)

Я абсолютно впевнений,

що ваша тітонька була би за.

Хапає Шпоньку, веде за собою.

СТОРЧЕНКО

Зеленеє жито у місці,
Стіл накритий, гості на місці!
Всі тільки на вас і чекають!
Сумнії сидять, не бухають.
(до Детектива)
І ви: пішли-пішли-пішли.

ДЕТЕКТИВ

Ой, ні-ні! Я не той, йшов не туди!

Сторченко дістає з-за пазухи чекушку, наливає з фляги.

СТОРЧЕНКО

Пішли-пішли!
Бо кращих нет альтернатив:
Почесний свідок – детектив!

Протягує Детективу стопку, той випиває, піддається. Сторченко віддає йому свою флягу.

Сторченко тягне Шпоньку та Детектива за собою.

СЦЕНА 11: ВЕСІЛЛЯ

Маєток Сторченка. Грає громоподібна весільна музика. Марія у весільному вбранні та розгублений Шпонька сидять на чільному місці. Гості гуляють.

ВЕСІЛЬНЕ ГОПЦА-ЦА

Виконує Сторченко в супроводі гостей.

Той, хто дочок має, хай їх навчає.
Бо почнуть вас вчити ваші власні діти.

Геть шпинати і броккОлі,
Всі ці ЗОЖі – то крамОлі.
Хочу п'ю, а хочу – їм,
Все по правилам моїм!

Той, хто дочок має, то нехай повчає.
Бо уперті діти – де би їх подіти?

Най буде у доці хата,
господА й дітей багато,
щоб з усім оцим порАлась

та до батька не чіплялась.

Ой, хто дочок має, хай їх обвінчає.
Адже, попри діти, хочеться пожити!

Нетверезий Детектив із флягою йде в бік луку освіжитися.

Скориставшись тим, що Сторченко разом із гостями витанцьовують, Шпонька непомітно тікає, сідає у бричку. Його наздоганяє Марія з магнітофоном та мухобійкою, стрибає за женихом. Шпонька робить рух, аби випхати Марію.

МАРІЯ

Горілки не п'єте і не їсте свинини.
Одразу видно, що порядная людина.

Зручно всаджується у бричку.

Шпонька розуміє, що Марію не вижене. Їде геть, весільна музика дедалі віддаляється. У нареченої майорить фата.

АКТ 2

СЦЕНА 1

Будинок Шпоньки. Шпонька заходить до своєї спальні, збирається замкнути двері, але Марія вставляє ногу, заходить за ним, іде на Шпоньку. Той задкує, сідає на своє односпальне ліжко, дивиться на Марію. Та вмикає музику на магнітофоні, впродовж сцени послідовно знімає з себе накидку, рукавички, сукню.

ПІСНЯ МАРІЇ

Горіла сосна, палала,
Горіла сосна, палала –
То я життя своє прої... занедбала,
Своє життя занедбала.
Горіло синім полум'ям,
Горіло синім пламенем,
Тягнуло на дно каменем,
У чорну воду каменем.

Важка психологічна травма дєцтва, панімаєтє?!

Але тепер все позаду,
Але тепер все позаду,
Мені тепер все до заду...

(осікається, виправляється, співає на той самий мотив)

Знайшла собі я розраду,
Ой, вже тепер не пропаду.

Марія лишається в білизні, туфлях, фаті й намисті, повертається до Шпоньки з наміром його вразити. У нічній тиші чутно храп Шпоньки, який, розкинувши руки, заснув на ліжку.

Марія дивиться на Шпоньку.

МАРІЯ

(тихо наспівує)

Ой, я сплю, а мені сниться:
Біля мене молодиця...

Марія забирає одяг, виходить.

СЦЕНА 2

Будинок Шпоньки. Марія заходить до спальні Василюки, оглядається: обстановка доволі інфернальна.

Марія лягає на ліжко Василюки, вмикає телевізор.

КІСЄЛЬОВ З ТЕЛЕВІЗОРА

Это "Вести недели" и я, Дмитрий Киселев, добрый вечер.

Марія зацікавлено дивиться програму.

СЦЕНА 3

Ніч. Детектив виходить на луг, оглядається.

ДЕТЕКТИВ

Дідько! І де тіло?
Воно лежало тут!

У небі щось світиться. Детектив приглядається, дістає з кишені флягу Сторченка, випиває, кривиться, мружиться, розплющує очі – у небі над лугом сяє летюча тарілка.

ДЕТЕКТИВ

Холера бісова!..
Це що, тарілка прилетіла?!

Махає рукою, наче відганяє мух.

У тарілки відчиняється люк, у ньому з'являються силуети Зелених Чоловічків. До тарілки наближається Василина, руки – спереду, піднімається трапом.

ВАСИЛИНА
(зверху в мегафон)

Луг – наш!!

Чути страшні інопланетні барабани, з якими хоч трохи можуть зрівнятися тільки японські ойдако.

З тарілки падає трап, по ньому на луг спускаються Зелені Чоловічки.

ЗЕЛЕНІ ЧОЛОВІЧКИ
О-о-о-о-о-о-о-о!!!
Луг наш!
Луг наш!
Луг наш!

ВАСИЛИНА
Только вперед, врага – размажь!
Наши деды воевали,
и сейчас

ЗЕЛЕНІ ЧОЛОВІЧКИ
Луг наш!

ВАСИЛИНА
Хоть что-то отдать –
значит ВСЁ потерять!
Речь только о том,
что хотим забрать!
Так было и будет: нам нужно всё!

ЗЕЛЕНІ ЧОЛОВІЧКИ
Луг наш!
Или мы здесь все разнесем!

Детектив біжить геть від Зелених Чоловічків.

З тарілки, як винищувач, вилітає червона свитка та летить за Детективом. Той вихоплює ніж, хапає свитку, розрізає навпіл, чимдуж біжить з половиною геть, кидає її об землю подалі. Шматки стають окремими свитками, наступають на Детектива.

ГОЛОСОМ ДЕТЕКТИВА

червона свитка –
то горя квітка

я знов її сокирой порубав,
розвіз подалі – і кожен шмат свитчиной став

Свитки наступають на Детектива. Він махає ножем – але ті зростаються та все наближаються.

Детектив набирає до рота настоянку з фляги, пирскає на свиток. Ті зникають.

Затемнення

СЦЕНА 4

Будинок Шпоньки, спальня Василюни. Марія спить на ліжку. Працює телевізор, звідти чути шипіння.

Через вікно до приміщення заповзає червона свитка, обвиває манекен.

Марія прокидається, підводиться з ліжка, бачить на манекені свитку, що підсвічує темряву. Марія підходить до свитки. Одягає. Дивиться на себе у дзеркало: викапана генеральша.

МАРІЯ

(у захваті)

Какая вещь!..

СЦЕНА 5

Ідилічний ранок у Витребеньках. Шпонька спить на своєму ліжку.

До кімнати заходить Марія в червоній свитці, із виразом обличчя Василюни, відсмикує фіранки.

МАРІЯ

Шесть утра, подъем!

Начинаем ремонт!

Это всё, всё, всё – не годится!

Здесь просто гигантский
работы фронт!

Давай, поднимай ягодицы!

Аскеза и труд –
норма для всех!

Самоотдача – цель жизни!

Только того в жизни ждет успех,
Кто пригодился Отчизне!
(роззирається довкола)
Так... Полы – поменяем!
дверной проем узкий!

Чути гул: це у Шпоньки дзвенить у вухах.

ШПОНЬКА

Простите, а разве вы говорили по-русски?.

МАРІЯ

Какая разница!
(дивиться у вікно)
Кто там, возле кустов?

ШПОНЬКА

Работник, Николай Кустов.

МАРІЯ

(у вікно)

Эй! что, нельзя было пообрезать чубушник?!!
Да, я тебе!

ШПОНЬКА

А разве было нужно?..

Марія виходить на вулицю, розгублений Шпонька – за нею.

СЦЕНА 6

Подвір'я Шпоньки. Робітник, розгублений, стоїть біля куців із секатором.

МАРІЯ

Чубушник летом никогда не обрезать!
Троянди, то есть, розы, возле не сажать!
Кротов отпугивать, но не травить!
Собаку срочно на цепь посадить! -
Пусть будет колли или лабрадор!
И здесь везде вокруг – ФАГОТОВЫЙ ЗАБОР!!!

Шпонька сидит біля будинку та спостерігає за тим, як Марія віддає розпорядження. До Шпоньки підходить Детектив.

ДЕТЕКТИВ

Ого! Розкрилась "татусЕва квітка"?

ШПОНЬКА

Я уверен, это всё свитка!..

ДЕТЕКТИВ

То, може, свитку ту віддять на експертизу?

ШПОНЬКА

Держите: незаметно срезал пуговицу снизу.

Віддає Детективові гудзик від свитки. Детектив іде.

МАРІЯ

Надеюсь, вам понятен инструктаж!

РОБІТНИК

Одне питання, по паркану:
Луг – огороджувати?

МАРІЯ

Да! Луг – наш!

Марія іде з робітником у бік луку.

Шпонька спирається спиною на стіну будинку, стомлено заплющує очі.

СЦЕНА 7: СОН ШПОНЬКИ №2

Марія сидить на лузі, огороженому фанотним парканом, та годує м'ясом собак – коллі та лабрадора із червоних свиток.

МАРІЯ

На-на-на! Їж! На-на-на!

Одна зі свиток ковтає м'ясо, інша кидається на Марію, впинається їй шипами в горло.

З'являється зелений промінь, але обличчя Марії затуляє гілка сосни, яка починає тліти.

Затемнення

СЦЕНА 8

Подвір'я Шпоньки. Вечір. Чути цикад, цвіркунів та солов'я. Шпонька спить, як у кінці сцени 6. З'являється стурбований Детектив.

ДЕТЕКТИВ

Іван Федорович!

ШПОНЬКА

(прокидається)

А?! Что я? Где Я?!

ДЕТЕКТИВ

Гудзик від свитки –
внеземного походження!!

ШПОНЬКА

Как?! Инопланетный артефакт?!

ДЕТЕКТИВ

Не факт, Іване Федорович, не факт!
Експерти, залучивши ультрафіолет,
Сказали, що ма-те-рі-ал цей був
колись частиною комет.
Або метеорита Гастілома,
який тут впав близько ста років тому!

ШПОНЬКА

А свитка?

ДЕТЕКТИВ

Я саме і прийшов її забрати на експертизу!
Це допоможе подолати розслідування кризи!
Віддати свитку зараз ви мені готові?

ШПОНЬКА

Марія в ней на луг пошла,
с работником Кустовым!

Шпонька та Детектив ідуть у бік луку.

СЦЕНА 9

Шпонька та Детектив ідуть через луг.

ДЕТЕКТИВ

Там, у траві, щось є!

Детектив світить у траву, разом зі Шпонькою підходять до темної плями: це тіло.

ШПОНЬКА

Марія!!

(перевіряє пульс)

Слава богу, пульс єсть!

ДЕТЕКТИВ

На шії – сліди удушення й шипів!

той самий почерк...

Тільки от який мотив?!

ШПОНЬКА

(вихоплює телефон)

Как вызвать "скорую"?!

ДЕТЕКТИВ

Сто три.

Але вони сюди приїдуть

години через три!

ШПОНЬКА

Может, хотя б соседу сообщить?

ДЕТЕКТИВ

А це не він сюди біжить?

Сторченко наближається до Детектива та Шпоньки.

СТОРЧЕНКО

Це ви? А я гадаю, хто тут ходить, мені
траву на сіно портить?

Бачить непритомну Марію, кидається до неї.

СТОРЧЕНКО

Що з тобою, доню?! І яка зараза
посміла мою квіточку образити?!
Уб'ю! І власними руками придушу!

Я вилами його кишки розворушу!!

ДЕТЕКТИВ

Кого?

СТОРЧЕНКО

Ну... так а чий секатор?!

Хіба це, так би мовити, не індикатор?!

(показує на секатор неподалік від Марії)

ШПОНЬКА

Это работника.

ДЕТЕКТИВ

Речдок.

(до Сторченка)

Утім, вбивати – гріх.

СТОРЧЕНКО

Пробач мене, дитино! не вберіг!

Жахливий батько, винен пред тобою!

ДЕТЕКТИВ

В чім винні?

СТОРЧЕНКО

Я зізнаюся в страшному:

Ми з Василюю не домовлялися,
що ви одружуєтесь з Машей.

Це я вже потім вирішив її зробити дружиною вашей.

Подумав я, це гарная ідея, аби збагрити дочку.

Але шкодую! й дуже себе в том виню!

Мені не вистачає навіть дорікань її та зауважень!

Яка вона терпляча та яка розважна – Маша!

Пробач мене, моя хороша, дорога дитино!

Я винен, що ти ледве не попала в домовину!

ДЕТЕКТИВ

То заберіть її додому, вона буде там в безпеці.

І лікаря покличте.

СТОРЧЕНКО

В мене – все одно, що у фортеці.

Сторченко бере на руки Марію, несе до свого будинку.

ШПОНЬКА

(із сумнівом)

Так на Марію покушався наш работник, Николай?

ДЕТЕКТИВ

(з іронією)

А шо, червона свитка?!

Все перевіримо. Давай...

Наливає з фляги собі та Шпоньці, п'ють.

ШПОНЬКА

Там странные огни.

Это о них сосед наш говорил?

ДЕТЕКТИВ

Лишайтесь тут.

А я розвідаю піду.

ШПОНЬКА

Угу.

Детектив іде в напрямку вогнів.

СЦЕНА 10

Детектив напружено іде лугом, ще раз випиває з фляги.

ДЕТЕКТИВ

Агов, Миколо, виходи! Ти вбивця й провокатор!

Знайшли ми біля жертви твій секатор!

В зелених чоловічків й свитки я не вірю!

То все було 3D-зображення в повітрі!

Детектив заглядає за кущі, бачить, як там під страшні інопланетні барабани шикуються Зелені Чоловічки та Васирина, які йдуть за ударною бригадою з червоних свиток.

ДЕТЕКТИВ

От дідько! Знову ці тварюки!

ЗЕЛЕНІ ЧОЛОВІЧКИ

О-о-о-о-о-о-о-о-о!!!
Луг наш!
И мы идем дальше!
Луг наш!
Мы снова на марше!
Так было и будет: нам нужно всё!
Сдавайтесь – или мы здесь все разнесем!
Мы хуже, нет лучше! чем все вокруг!
Мы эту планету превратим -
в НАШ ЛУГ!

Василина піднімає на флашитоці, як прапор, червону свитку.

ЗЕЛЕНІ ЧОЛОВІЧКИ

Луг наш!
Луг наш!
Луг наш!

ВАСИЛИНА

(вказує на Детектива)

Цей – теж наш!

Зелені Чоловічки та свитки переслідують Детектива, той відкриває флягу, аби набрати в рот настоянки – але вона скінчилася.

Детектив відступає, падає у високу траву. Несамовито кричить, як півень. Свитки та зелені чоловічки зникають.

Затемнення

СЦЕНА 11

Біля будинку Сторченка. Ніч. Чути цикад та цвіркунів. З'являється Робітник.

ПІСНЯ РОБІТНИКА

Стрижу, стрижу, стрижу
кущі я стрижу.
Білю, копаю, рию і мішки я ношу.
Спішу, спішу, спішу,
бо підганяють весь час.
Робити мушу кілька справ
я водночас.

Знов! якийсь хИмерний наказ!

Кров! закипає раз-у раз!
Весь! я від лютощів дрижу!
Та що поробиш – усім догодиш:
стрижу, стрижу, стрижу, стрижу.
Хоча насправді хочеться вбити.

*Робітник підкрадається до вікна будинку, зазирає всередину.
З будинку виходить Сторченко, Робітник ховається. Сторченко зітхає,
іде геть.*

Робітник озирається, відчиняє двері, прямує всередину будинку.

СТОРЧЕНКО

Ага!!! Брудний маньяк-убивця!!
А ну, якого кольору у тебе крівця?!

РОБІТНИК

Клянуся, я поганого нічого не хотів!

СТОРЧЕНКО

Ти зараз впетраєш, що значить батьків гнів!

РОБІТНИК

Я йшов провідати Марію!

СТОРЧЕНКО

Та добить!

РОБІТНИК

Клянуся, ні!!

СТОРЧЕНКО

Я витрясу із тебе все лайно умить!!

Сторченко несамовито трясє Робітника, вибиваючи з нього все лайно.

СЦЕНА 12

Будинок Сторченка. Марія, непритомна, лежить у ліжку. До приміщення заходить чоловік в одязі лікаря, з валізкою, у медичній масці на обличчі. Зачинає двері на замок. Підходить до Марії. Починає її душити. Марія хрипить. Двері вилітають, до приміщення зі зброєю вривається Детектив.

ДЕТЕКТИВ

Руки догори! Лягти на підлогу!

Не рухайся!

Чоловік в одязі лікаря підкоряється, Детектив заламує йому руку.

ШПОНЬКА

Отпусти, ради Бога!

Детектив, вражений, послаблює хватку, чоловік в одязі лікаря опускається на підлогу, знімає маску – це Шпонька.

ДЕТЕКТИВ

Шпонька?! Грьобані люді!..

ШПОНЬКА

Да ладно, Борис Львович...

(знімає халат та шапочку)

ДЕТЕКТИВ

Ну, пішли.

Детектив та Шпонька виходять.

СЦЕНА 13

Ніч. Детектив та Шпонька виходять на луг. Сідають. Чути цикад, цвіркунів та спів солов'я.

Мовчать.

ДЕТЕКТИВ

Ну й навіщо було вбивати?

ШПОНЬКА

Хотел снова вдохнуть...

ДЕТЕКТИВ

Якщо б не був я детектив,

тебе б вигородив...

Ти бачиш, то які потвори клятущі!..

Тобі було вбивати головного монстра,

а не видушувать йому прищі.

Небо світиться яскравим світлом. Детектив підводиться.

Шпонька перевіряє, чи все на місці у тривожній валізці.

ШПОНЬКА

(шепоче)

Фонарик, паспорт, карта, компас, фляга, радіоприймник,
моток веревки, нож, часи, труси, носки и...
Сонника нет...

ДЕТЕКТИВ

У тебе, Ваня, там не буде снів –
бо їх замінить свитчин спів.

*На луг спускається летюча тарілка; Шпонька з валізкою, як
зачаклований, іде до неї.*

*З тарілки до землі спускається трап у вигляді червоної свитки. Свитка
розповзається по землі, вкриваючи все навколо. На свитці стоять маленькі
Василина з зеленим обличчям та Зелені Чоловічки.*

Свитка моторошним утробним голосом співає пісню.

ПЕСНЯ СВИТКИ

Мною все пронизано,
на мене нанизано.
Грудью кормлю,
песню пою –
Свиткоматка.

Иди со мной, ползи за мной повсюду напролом:
зло абсолютное становится добром.

Я ваше направление,
я убрала сомнения.
Кто ко мне припал,
всегда и сразу прав –
Свиткоматка.

Иди со мной, ползи за мной повсюду напролом:
зло абсолютное становится добром.

*Шпонька піднімається по свитці наверх, Зелені Чоловічки розгортають
перед ним маленьку червону свитку, надягають на нього задом наперед, як
гамівну сорочку.*

ДЕТЕКТИВ

червона свитка –
не одяг, а клітка

одягаєш – на груди тисне щось,

і вже чого хотів — не схотілОсь

До Детектива ззаду підходить Сторченко. Удвох дивляться, як свитка залзить назад до тарілки разом зі Шпонькою, Василюю та Зеленими чоловічками. Люк зачинається, тарілка з мигалкою зникає в нічному небі.

ДЕТЕКТИВ

Як бачиш, що червона свитка ся з'явила —
біжи чимдуж, поки не задушила...

Зітхає, віддає Сторченкові його флягу.

СТОРЧЕНКО

Моя настоянка на звіробії та грибах?

ДЕТЕКТИВ

Її там вже немає.

СТОРЧЕНКО

І добре, бо я більше не приймаю...
Так а луг тепер, по ходу, чий?

ДЕТЕКТИВ

То ваш. Допоки знову ці не прилетіли.

СТОРЧЕНКО

Ну зрозуміло. Зрозуміло.
От як би можна бУло це скінчить?..

Сторченко прямує геть, наспівує.

СТОРЧЕНКО

Че-е-ервону свитку
не шукай вечорами...

Іде в туман.

Київ, Олександрівка, 2021